

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Черкаський державний бізнес-коледж
Освітня програма	51353 Комп'ютерна інженерія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	123 Комп'ютерна інженерія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Черкаський державний бізнес-коледж
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51353
Назва ОП	Комп'ютерна інженерія
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	123 Комп'ютерна інженерія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іванова Лілія Вікторівна, Швайко Валерія Костянтинівна, Мартинюк Ганна Вадимівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	10.04.2023 р. – 12.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.csbc.edu.ua/documents/news/170423.pdf>

Програма візиту експертної групи <http://csbc.edu.ua/fullnews.php?news=1924>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження про дану ОП є позитивними. Освітня програма дозволяє забезпечити підготовку фахівців в галузі комп'ютерної інженерії з урахуванням регіонального контексту, інтересів стейкхолдерів та вимог ринку праці. Структура та зміст ОП відповідає вимогам нормативно-правової бази. У ЗВО розвинена програма академічної мобільності та залучення фахівців-практиків не тільки з України, а й з інших країн для проведення аудиторних занять. НПП мають відповідний рівень академічної та професійної кваліфікації для проведення дисциплін за ОП. ЕГ рекомендує приділити більшу увагу процедурам популяризації академічної доброчесності, зробити більш зрозумілою навігацію по сайту ЗВО. В цілому ОП відповідає всім Критеріям. Виявлені недоліки є несуттєвими і не перешкоджають здобути цілі та ПРН, визначені в ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін за ОП необхідно віднести: - освітня програма має чітко сформульовані цілі, орієнтовані на потреби IT-ринку регіону у фахівцях галузі комп'ютерних наук, що має відображення у напрямках розвитку, як ОПП, так і закладу освіти у цілому; - налагоджена активна взаємодія з роботодавцями та регіональним державним сектором щодо формування цілей, програмних результатів навчання та змісту освітніх компонент ОПП - заклад освіти має достатню базу підприємств-партнерів для реалізації практичної складової для здобувачів ОПП Комп'ютерна інженерія; - здобувачі освіти та потенційні роботодавці задоволені рівнем набутих соціальних навичок під час реалізації ОПП - зміст ОК постійно оновлюється в залежності від побажань здобувачів. Особливу увагу приділяють побажанням саме працевлаштованих здобувачів, які можуть підказати тенденції сучасного ринку праці; - здобувачі та НПП постійно беруть участь у різних соціальних, волонтерських та наукових проєктах, що дає змогу підвищувати їх професійний рівень та soft-skills; - до викладання дисциплін залучаються іноземні фахівці-практики, що є унікальним для даної ОП; - ЗВО проводить потужну роботу щодо залучення НПП та здобувачів щодо проходження навчання та стажування за програмами академічної мобільності; - чітко та зрозуміло визначені правила та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. До позитивних практик за ОП необхідно віднести: - безкоштовний доступ до навчальних матеріалів, забезпечення здобувачів відповідним ліцензійним ПЗ; - залучення роботодавців до проведення майстер-класів та відкритих лекцій для здобувачів освіти; - постійне підвищення кваліфікації НПП на основі власних програм, а також через співпрацю з різними університетам України та Латвії; - перевірка на плагіат курсових та кваліфікаційних робіт проводиться безпосередньо співробітниками бібліотеки, після чого звіт щодо унікальності робіт передається на кафедри. Це виключає упередженість викладачів, які викладають за даною ОП та можуть впливати на результати оцінювання робіт.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін слід віднести: - ЗВО приділяє велику увагу виключно перевірці робіт на плагіат, проте не проводить заходів щодо популяризації академічної доброчесності; - недостатню кількість устаткування для проведення занять з певних дисциплін. Здобувачі виключно працюють на програмному забезпеченні і не мають змоги познайомитися з роботою схем "вживу"; - важке орієнтування на сайті, непрацюючий пошук на сайті. ЕГ рекомендує: - звернути увагу не тільки на програмне забезпечення, але й на устаткування, яке необхідне для забезпечення освітнього процесу; - активно проводити відкриті лекції та майстер класи щодо популяризації академічної доброчесності; - оновити сайт для зручного та орієнтовно-зрозумілого користування та налагодити пошукову систему сайта до початку вступної кампанії 2023 року; - для забезпечення загальної компетентності Z4 (Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово) та досягнення ПРН N17 (Спілкуватися усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською) ввести в ОПП освітній компонент, безпосередньо пов'язаний з вивченням української мови за професійним спрямуванням; - більш активно залучати та мотивувати здобувачів освіти до сертифікованих курсів на платформах Eram, Coursera, Intela, Prometheus, Microsoft Academy, CISCO, як елементів неформальної освіти за спеціальністю

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ ознайомилася з нормативними документами Черкаського державного бізнес-коледжу такими як Стратегія розвитку ЧДБК у 2021-2027 р.р (02.06.2021, протокол вченої ради № 10 20/21) (<http://www.csbc.edu.ua/admin.php?about=9>), Статут ЧДБК (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/statut.pdf>), ОПП 2021 та ОПП 2022 року зі спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія першого бакалаврського рівня вищої освіти (moop_k.pdf (csbc.edu.ua)). ЕГ вважає, що освітня програма має чітко сформульовану мету, яка полягає у [формування системи професійних знань та набуття компетентностей, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у сфері інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, відповідати вимогам регіонального ринку праці], що повністю корелюється з місією ЗВО, щодо забезпечення умов для формування і розвитку людського капіталу, та стратегією розвитку ЧДБК на 2021-2027 р.р, щодо забезпечення [Забезпечення конкурентоспроможності освітніх послуг та розширення їх переліку], а саме [Під ціль 1.1. Розробити та впровадити в освітній процес ОП за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія» за першим (бакалаврським) рівнем ВО]. Зустрічі з керівництвом, гарантом ОПП та академічним персоналом, показали, що вони добре орієнтуються у потребі регіону, країни та міжнародного ринку ІТ-послуг у фахівцях галузі комп'ютерної інженерії, що має відображення у напрямах стратегічного розвитку, як ОПП так і ЗВО у цілому. Проте особливість ОПП, яка визначена у відомостях самооцінювання як [підготовка регіонально адаптованих висококваліфікованих фахівців, здатних задовольнити потреби регіонального ринку праці, впроваджувати ІТ-рішення у галузях виробництва на регіональних підприємствах, організаціях та ІТ-компаніях, які спеціалізуються на розробці різних видів прикладного та системного програмного забезпечення для комп'ютерних систем та мереж, а також використання інтегральних та дискретних компонент електроніки, інтернет-технологій як в регіональних ІТ-компаніях так і в адміністративних установах та державному секторі праці, агропідприємствах і агрохолдингах міста та області, які відповідають стратегії розвитку Черкаської області на 2021-2027 роки] містить базовий набір класичних дисциплін для цієї спеціальності з базовим наповненням змісту дисциплін, в тому числі і апаратно-програмних засобів їх забезпечення.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час інтерв'ювання фокус-груп: роботодавців, здобувачів освіти, НПП ЕГ встановила, що в цілому зауваження та пропозиції всіх стейкхолдерів є цікавими для розробників освітньої програми та гаранта даної ОПП, і враховувалися при оновленні ОПП у 2022 році. Пропозиції від роботодавців приймаються під час організаційних зустрічей та круглих столів з членами робочої групи з розробки та оновлення ОПП та викладачами кафедр. До таких зустрічей були залучені представники підприємств ІТ – сфери такі як TRIARE, eKreative, InterLink, SPD Ukraine, Visual craft, EVERLABS, LOMASTER, представники державного сектору такі, як - (Кіберполіція, ЦНАП, Регіональний сервісний центр ГСЦ МВС в Черкаській області, представники ІТ-кластера м. Черкаси. Участь здобувачів освіти у визначенні цілей та програмних результатів навчання здійснюється шляхом залучення до процедур опитування через опитувальні форми щодо оновлення змісту ОПП, навчальних дисциплін ОПП, практичних робіт, деяких модулів фахових дисциплін, завдань до курсових та кваліфікаційної робіт здобувачів вищої освіти, організацію освітнього процесу тощо (<http://www.csbc.edu.ua/documents/about/2021/18.pdf>) та google-форм для проведення анонімних анкетувань. Врахування пропозицій і досвіду академічної спільноти відбувається через взаємодію між кафедрами ЗВО та співпрацю з іншими ЗВО регіону, такими як Черкаського державного технологічного університету, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, ЗВО України Київського національного університету технологій та дизайну, ЗВО інших країн, як ISMA University of Applied Sciences (Латвія). В ЗВО передбачено систему зворотного зв'язку із використанням форм опитувань різноманітних груп. Так, наприклад, анкета для стейкхолдерів (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf2UphSZoSk7F7PhG3ELWfP3KPi1mlhGOuEIemG7JAuLt5qA/viewform>) розміщена на сайті коледжу (<http://csbc.edu.ua/programs.php>) . Студентське самоврядування приймає участь у процесах впровадження та оновлення ОПП через участь у вчених радах факультету та університету.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання ОПП визначені з урахуванням тенденцій розвитку ІТ-спеціальностей та їх затребуваності на ринку праці. ЗВО проводить моніторингову діяльність щодо потреб у ІТ-фахівцях на регіональному ринку праці через прямі контакти з роботодавцями через Черкаський ІТ кластер, який включає як ІТ компанії, так освітні ініціативи у напрямку ІТ, такі як : TRIARE, SPD Ukraine, InterLink, eKreative, Default Value, Testmatick, MEV, CoreValue, Visual Craft, QATestLab, Active Bridge, UaP. За пропозиціями роботодавців в ОПП запроваджено вивчення мови Kotlin для викладання дисципліни «Інтернет-програмування», запроваджено викладання дисципліни «Хмарні технології та віртуалізація», «Основи побудови робототехнічних систем», «Основи побудови систем «СМАРТ» та «Internet - речей», «Інформаційні технології в управлінській діяльності». За пропозиціями Національної кіберполіції та Центру надання адміністративних послуг м. Черкас впровадженні окремі теми в дисципліні з кібербезпеки. Під час зустрічі з гарантом ЕГ з'ясувала, що при формуванні цілей та результатів навчання, визначенні переліку дисциплін ОП враховувався досвід аналогічних освітніх програм інших ЗВО, які здійснюють підготовку за першим бакалаврським рівнем освіти зі спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія, а саме Черкаського державного технологічного університету, Черкаського національного університету

імені Богдана Хмельницького, Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» та ін. Досвід іноземних закладів освіти враховується через залучення викладачів кафедри до міжнародного стажування в іноземних закладах освіти за програмами такими як вища школа інформатики та менеджменту м. Лодзь «Міжнародний трансфер інновацій: вища освіта на ринку Європи», підвищення педагогічної майстерності «Methods of modern teaching. Train the trainer. Pedagogical skills development», академічна мобільність «Staff mobility for teaching» в університеті ISMA м. Рига.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП відповідає вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 123”Комп’ютерна інженерія”, а саме мета та зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності, визначеній стандартом, обсяг ОПП на базі ПЗСО становить 240 кредитів ЄКТС, на базі ОКР “молодший спеціаліст” становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає стандарту спеціальності, обов’язкові освітні компоненти ОПП забезпечують досягнення загальних та спеціальних компетентностей згідно стандарту спеціальності та дозволяють досягти визначених стандартом компетентностей програмних результатів навчання, атестація здобувачів відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, вимоги до кваліфікаційної роботи відповідають вимогам стандарту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Експертна група вважає, що сильними сторонами програми в контексті Критерію 1 є: - освітня програма має чітко сформульовані цілі, орієнтовані на потреби ІТ-ринку регіону у фахівцях галузі комп’ютерних наук, що має відображення у напрямках розвитку, як ОПП, так і закладу освіти у цілому; - налагоджена активна взаємодія з роботодавцями та регіональним державним сектором щодо формування цілей, програмних результатів навчання та змісту освітніх компонент ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недоліків та слабких сторін за Критерієм 1 один не виявлено Експертна група рекомендує : - членам проектної групи ОПП під час чергового перегляду (проект 2023 р.) більше уваги приділити визначенню особливості ОПП щодо її спрямованості на забезпечення потреб [адміністративних установах та державному секторі праці, агропідприємствах і агрохолдінгах міста та області] у цілях, фокусі, компетентностях та програмних результатах навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Критерій 1 має повну відповідність щодо нормативно-правових вимог та забезпечення якості освітньої діяльності за ОПП Враховуючи те, що цілі ОПП відповідають місії, стратегії розвитку ЗВО, стейкхолдери беруть активну участь в процедурах перегляду та оновленню ОПП, що дозволить забезпечити регіональний ринок праці необхідними фахівцями, а також відносно не суттєвості виявлених недоліків у підкритерії 1.1 щодо формулювання особливості ОПП у фокусі та компетентності, експертна група вважає, що в цілому ОПП за Критерієм 1 відповідає рівню В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми відповідає вимогам законодавства та стандарту вищої освіти: на базі ПЗСО становить 240 кредитів, з яких 60 кредитів надається для формування вибіркової складової НП. Обсяг самостійної роботи становить 60%, практична складова складає 10% ОП. Обсяг загальної підготовки становить 25% , професійної підготовки – 75%.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ проаналізувала ОПП, навчальний план, логічно-структурну схему, матриці відповідності компетентностей компонентам ОП та матриці забезпечення ПРН відповідними освітніми компонентами. ЕГ встановила, що ОП структурована, освітні компоненти, становлять взаємопов'язану систему та в цілому дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОПП містить 36 обов'язкових освітніх компонентів, 16 вибіркового ОК; вибіркові компоненти поділені на дві частини: вибіркові освітні компоненти загального та професійного спрямування. На кожну позицію вибіркової освітньої компоненти вільного вибору студента пропонується вибір з 4-6 компонент. Обов'язкові освітні компоненти підпорядковані певній логіці навчання та викладання, забезпечують визначені в ОПП компетентності і приводять до досягнення програмних результатів навчання, заявлених у ОПП. В той же час ЕГ рекомендує для забезпечення загальної компетентності Z4 (Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово) та досягнення ПРН №17 (Спілкуватися усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською) ввести в ОПП освітній компонент, безпосередньо пов'язаний з вивченням української мови за професійним спрямуванням. Структурно-логічна схема представлена освітніми обов'язковими компонентами та блоками вибіркового освітніх компонент. Наявність вибіркового ОК, не пов'язаних у структурі з іншими ОК, викликає питання щодо їх необхідності у структурно-логічній схемі ОПП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ проаналізувала ОПП та силабуси обов'язкових освітніх компонент, що дозволяє зробити висновок, що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 123 “Комп'ютерна інженерія” що відображено безпосередньо у професійному циклі, а саме: – програмно-технічні засоби (апаратні, програмні, реконфігуровні, системне та прикладне програмне забезпечення) комп'ютерів та комп'ютерних систем універсального та спеціального призначення, в тому числі стаціонарних, мобільних, вбудованих, розподілених тощо, локальних, глобальних комп'ютерних мереж та мережі Інтернет, кіберфізичних систем, Інтернету речей, IT-інфраструктур, інтерфейси та протоколи взаємодії їх компонентів забезпечуються обов'язковими СЕ002, СЕ003, СЕ005, СЕ006, СЕ007, СЕ009, СЕ102, СЕ103, СЕ108, СЕ109, СЕ119; – інформаційні процеси, технології, методи, способи та системи автоматизованого та автоматичного проектування; налагодження, виробництва й експлуатації, проектна документація, стандарти, процедури та засоби підтримки керування життєвим циклом вказаних програмно-технічних засобів забезпечуються обов'язковими СЕ001, СЕ101, СЕ106, СЕ107, СЕ120; – методи та способи опрацювання інформації, математичні моделі обчислювальних процесів, технології виконання обчислень, у тому числі високопродуктивних, паралельних, розподілених, мобільних, вбудованих та хмарних, зелених (енергоєфективних), безпечних, автономних, адаптивних, інтелектуальних, розумних тощо, архітектура та організація функціонування відповідних програмно-технічних засобів забезпечуються обов'язковими СЕ004, СЕ008, СЕ104, СЕ105, СЕ118. Аналіз матриці забезпечення ПРН відповідним освітнім компонентам та робочих програм і силабусів навчальних дисциплін дозволяє зробити висновок, що обов'язкові освітні компоненти приводять до досягнення усіх результатів навчання, заявлених у ОПП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти закладу освіти передбачено нормативними документами університету, а саме положення Про організацію освітнього процесу у Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>) та Порядок реалізації здобувачами Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/050423.pdf>) права на вільний вибір навчальних дисциплін. Зміст ОПП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти через вибір навчальних дисциплін (25% ОП складають дисципліни вільного вибору), через можливість вибору місця для проходження виробничої практики, у тому числі через індивідуальні договори з підприємствами, через вибір тематики та керівника кваліфікаційної роботи. У навчальному плані дисципліни вільного вибору представлені переліком міжгалузевих і професійних дисциплін - по одній міжгалузевій та професійній дисципліні на кожен семестр навчання. Під час бесіди з фокус-групою здобувачів освіти ЕГ встановила, що процедури вільного вибору

дисциплін відбуваються один раз на рік – у здобувачів освіти першого курсу за скороченим терміном навчання у серпні місяці, а у здобувачів освіти другого курсу за скороченим терміном навчання наприкінці першого року навчання, і передбачає вибір однієї дисципліни з блоку (у блоці від 4 до 6 дисциплін на вибір). Ознайомитися з переліком вибіркового дисциплін за ОП здобувачі освіти мають можливість через перелік вибіркового дисциплін, розміщений на офіційному сайті коледжу (<http://csbc.edu.ua/student.php?student=13>). Під час інтерв'ювання НПП та здобувачів освіти ЕГ з'ясувала, що процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається згідно нормативних документів ЗВО, є зрозумілою та прозорою для учасників. За результатами процедури вибору навчальних дисциплін формується індивідуальний навчальний план студента. Через невелику кількість здобувачів освіти за ОПП, процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії є недостатньо ефективною та потребує перегляду, а також роз'яснення здобувачам освіти щодо можливостей вибору навчальних дисциплін з інших ОПП та загальноколеджного каталогу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ проаналізувала ОПП та навчальний план щодо практичної складової яка становить 10 % від загального обсягу ОПП. Навчальним планом передбачена виробнича практика у 2, 4, 6 та 8 семестрах обсягом 24 кредита ЄКТС. Аналіз змісту силабусів з практичної підготовки, відгуки роботодавців, що надають місця для проходження практики здобувачам освіти за ОПП та відгуки під час зустрічі ЕГ зі здобувачів освіти щодо рівня практичної підготовки за ОПП дозволяє зробити висновок, що практична складова є достатньою для здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. ЕГ рекомендує збільшити практичну складову професійної підготовки шляхом запровадження міждисциплінарних навчальних практик для закріплення теоретичного матеріалу на базі лабораторій закладу освіти.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування соціальних навичок у здобувачів освіти за ОП відбувається через використання відповідних методів та форм організації освітнього процесу за навчальними дисциплінами як загального так і професійного циклів, зокрема спроможність навчатися і оволодівати сучасними знаннями (відповідає Z2 забезпечується EN301, DP080, FDO04, FDO05, FDO06, CE005, CE007, CE009 та інш.), аналітичне, критичне та стратегічне мислення (відповідає Z1 забезпечується EN301, CE106, CE109, TPCE01 та інш.), ініціативність, здатність до роботи в команді (відповідає Z8 забезпечується CE005, CE009, CE109 та TPCE01), вміння комплексно вирішувати проблеми (відповідає Z7 забезпечується FDO03, DP080, FDO06 та інш.), сформовані навички письмового й усного спілкування (відповідає Z4 та Z5 забезпечується FDO02, FDO03, FDO01) тощо. Здобувачі освіти зазначили, що ОПП у достатній мірі передбачає набуття soft skills. Додатково розвитку соціальних навичок сприяє участь здобувачів освіти у заходах з виховної роботи коледжу, студентському самоврядуванню, волонтерській діяльності, а також діяльність здобувачів освіти під час виробничої практики. Роботодавці під час інтерв'ювання зазначили, що у здобувачів освіти за ОПП у достатній мірі розвинені соціальні навички, що дозволяють їм швидко адаптуватися до нових умов на підприємствах під час виробничої практики та працевлаштування.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт наразі відсутній. Перелік професій, за якими можуть працювати випускники наведений у ОПП і відповідає галузі.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів регламентується положенням Про організацію освітнього процесу у Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>) Обсяг навчального навантаження студента встановлюється в академічних кредитах та в годинах. Навчальний день - складова частина навчального часу студента тривалістю не більше 9 академічних годин (за умови 5-ти денного робочого тижня). Навчальний тиждень - складає 45 годин - 1,5 кредити. Тижневе навантаження аудиторних занять для бакалавра – не більше 28 годин. Аналіз ОПП, навчального плану виявив, що тижневе навантаження аудиторних занять повністю відповідає вимогам Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО. Під час інтерв'ювання здобувачів освіти, представників студентського самоврядування не виявлено зауважень на перевантаженість студентів аудиторною або самостійною роботою. На засіданнях кафедри обговорюються питання змісту навчальних дисциплін та співвідношення аудиторних та самостійних годин для організації ефективного освітнього процесу за кожною навчальною дисципліною.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Освітньо-професійна програма за спеціальністю 123 “Комп’ютерна інженерія” не передбачає використання дуальної системи навчання. Проте, елементи дуальної форми освіти на спеціальності “Комп’ютерна інженерія” запроваджується через розробку спільних проектів студентами, викладачами, фахівцями ІТ-кластера та Кіберполіцією та поєднання навчання та професійної діяльності здобувачів освіти. ЕГ рекомендує розробити нормативну документацію для впровадження дуальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Експертна група вважає, що сильними сторонами програми в контексті Критерію 2 є: - структура та зміст ОПП відповідає вимогам нормативно-правової бази та сучасному стану розвитку спеціальності; - заклад освіти має достатню базу підприємств-партнерів для реалізації практичної складової для здобувачів ОПП Комп’ютерна інженерія; - здобувачі освіти та потенційні роботодавці задоволені рівнем набутих соціальних навичок під час реалізації ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліків та слабких сторін у контексті Критерію 2 не виявлено. ЕГ рекомендує під час перегляду ОПП у 2023-2024 роках - для забезпечення загальної компетентності Z4 (Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово) та досягнення ПРН N17 (Спілкуватися усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською) ввести в ОПП освітній компонент, безпосередньо пов’язаний з вивченням української мови за професійним спрямуванням; - переглянути необхідність наявності вибіркового ОК, не пов’язаних у структурі з іншими ОК у структурно-логічній схемі ОПП; - переглянути процедури та порядок обрання здобувачами освіти дисциплін вільного вибору (наприклад реалізувати вибір дисциплін загального циклу на рівні коледжу з єдиного каталогу, що буде включати дисципліни з різних ОПП та рівнів освіти, що дасть можливість розширити перелік дисциплін вибору і формування повноцінних груп для їх вивчення); - збільшити практичну складову професійної підготовки шляхом запровадження міждисциплінарних навчальних практик для закріплення теоретичного матеріалу на базі лабораторій закладу освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Критерій 2 має повну відповідність щодо нормативно-правових вимог та забезпечення якості освітньої діяльності за ОПП. Враховуючи те, що зміст та структура ОПП в цілому відповідає вимогам законодавства та Національній рамці кваліфікацій, передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та соціальних навичок здобувачів освіти, а також відносно не суттєвості виявлених недоліків щодо змісту ОПП та процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти, експертна група вважає, що в цілому ОПП за Критерієм 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до коледжу у 2023 році знаходяться на етапі розробки відповідно Порядку прийому до фахової передвищої та вищої освіти у 2023 році. ЕГ ознайомилися з Правилами прийому для вступників Черкаського державного бізнес коледжу для вищої освіти за 2022 рік, у тому числі за освітньою програмою «Комп’ютерна інженерія» оприлюднені на офіційному веб-сайті коледжу (<http://csbc.edu.ua/enrollee.php?enrollee=8>). Правила є

чіткими та зрозумілими і не містять ознак дискримінаційних положень щодо вступників на цю освітню програму, передбачають умови вступу осіб на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра вступають на другий (третій) курс з нормативним або на перший курс зі скороченим терміном навчання для здобуття ступеня бакалавра. Під час бесіди зі здобувачами вищої освіти, експертною групою встановлено, що ЗВО вчасно оновлює та оприлюднює інформацію стосовно прийому на офіційному сайті коледжу за наступним посиланням <http://csbc.edu.ua/enrollee.php?enrollee=2>. На сторінці абітурієнта міститься додаткова інформація щодо етапів вступної кампанії, переліку конкурсних предметів, програми вступних іспитів тощо, яка вчасно оновлюється та оприлюднюється на сайті коледжу (<http://csbc.edu.ua/enrollee.php?enrollee=2>). Програма проведення вступних випробувань та вимоги до мотиваційних листів є чіткими, зрозумілими для абітурієнтів, надають перелік необхідних тем для підготовки та критерії оцінювання (<http://csbc.edu.ua/enrollee.php?enrollee=8>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Аналіз правил прийому до коледжу, виявив, що особливості вступу до ОПП враховуються через визначення переліку предметів, сертифікати з яких приймаються для участі у конкурсі для вступу на ОПП, проте регулювання впливу коефіцієнтів для визначення ваги конкурсного предмету не застосовуються під час розрахунку конкурсного балу (коефіцієнти встановлюються однаковими для всіх ОПП коледжу однаковими).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюється "Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці" (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/26052_1.pdf). Перезарахування навчальних дисциплін здійснюється за заявою особи на підставі академічної довідки або додатку до документу про вищу освіту. Перезарахування навчальних дисциплін може бути прийняте за умови однакової назви, обсягу навчальної дисципліни та форм підсумкового контролю або за висновками експертної комісії. Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про академічну мобільність студентів Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/student.php?student=9>). Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в Договорі про участь за програмою академічної мобільності. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у ЗВО-партнері. За результатами аналізу нормативних документів ЄГ встановила, що правила визнання результатів отриманих в інших закладах освіти та під час академічної мобільності є чіткими та зрозумілими для здобувачів освіти. На ОП застосовуються правила перезарахування та визнання результатів навчання, отриманих здобувачами, які вступили на ОПП на базі ОКР "молодший спеціаліст" та навчаються за скороченим терміном навчання. Здобувачі освіти ОПП за Програмою ERASMUS+ проходили навчання в університеті ISMA протягом одного семестру, здобуті ними кредити (30 кредитів) були перезараховані відповідно до положення.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентуються Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/9999.pdf>). При ознайомленні зі змістом даного положення, ЄГ рекомендує передбачити в положенні можливість одночасно вивчати дисципліни та отримувати неформальну освіту з подальшим зарахуванням окремих модулів дисципліни, оскільки на даний момент чітко регламентовано визнання результатів, отриманих у неформальній освіті в попередньому семестрі перед вивченням дисципліни, але нічого не сказано про можливість їх застосування при отриманні неформальної освіти у поточному семестрі. Було зазначено у самоаналізі та підтверджено під час акредитаційної експертизи, що на ОПП «Комп'ютерна інженерія», [у період з 09 вересня по 11 листопада 2022 р. студенти ОП долучилися до сертифікованого англomовного курсу «Основи ефективної комунікації» (Fundamentals of Effective Communication від Бровард Коледжу (Broward College, USA)). Курс був імplementований у навчальний процес ЧДБК у рамках співпраці та за підтримки декана Інституту міжнародної освіти Бровард Коледжу доктора Девіда Мура (Dr. David Moore) . Унікальна навчальна програма, розроблена викладачем курсу доктором Андреа Апа (Dr. Andrea Apa) була доступна для студентів-учасників на

онлайн платформі Moodle та складалася з силабусу, матеріалів занять, включаючи відеоматеріали, домашніх завдань для самостійного опрацювання. Курс Fundamentals of Effective Communication був перераховано за курс Communicative English на підставі заяви студентів та сертифікату про опанування курсу]. ЕГ рекомендує залучати здобувачів освіти до авторизованих курсів мережної академії CISCO, базових навчальних програм EPAM, Microsoft Academy та інших, які рекомендовані МОН України, як елементів неформальної освіти за спеціальністю.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертна група вважає, що сильними сторонами програми в контексті Критерію 3 є: - доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання відбувається відповідно нормативно-правових актів, заклад освіти забезпечує інформаційну та консультативну підтримку абітурієнтам та здобувачам освіти щодо особливостей вступу та навчання за ОПП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недоліків та слабких сторін у контексті Критерію 3 не виявлено. Експертна група рекомендує: - під час Вступної кампанії розглянути можливість запровадження для освітніх програм коледжу механізму регулювання впливу коефіцієнтів для визначення ваги конкурсного предмету під час розрахунку конкурсного балу; - розширити процедури щодо перерахування результатів навчання, отриманих системі формальної освіти у нормативних документах ЗВО; - більш активно залучати та мотивувати здобувачів освіти до сертифікованих курсів на платформах Eram, Coursera, Intela, Prometheus, Microsoft Academy, CISCO, як елементів неформальної освіти за спеціальністю.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Критерій 3 має повну відповідність щодо нормативно-правових вимог та забезпечення якості освітньої діяльності за ОПП Враховуючи те, що правила прийому на ОПП є чіткими і зрозумілими, своєчасно оприлюднюються на сайті ЗВО, нормативна документація з питань перерахування та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, під час академічної мобільності, у неформальній освіті є достатньо чіткою і зрозумілою для здобувачів освіти, а також відносно несуттєвості виявлених недоліків щодо реалізації процедур перерахування результатів навчання у формальній освіті, експертна група вважає, що в цілому ОПП за Критерієм 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання у ЗВО визначені у Положенні про організацію освітнього процесу у Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>) та Положенні про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у Черкаському державному бізнес-коледжі (http://csbc.edu.ua/documents/about/zabespechennya_2.pdf). Форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених у програмі цілей та ПРН, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, що також підтверджено результатами опитування здобувачів щодо якості викладання ОК (<http://www.csbc.edu.ua/documents/about/2021/27.pdf>). На сьогодні навчання за даною ОП відбувається за денною формою навчання для здобувачів освіти на базі диплому молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) терміном 1 р. та 10 міс. У ЗВО використовуються різні методи навчання: словесні (лекції, пояснення), наочні (демонстрація матеріалів), інструктивний, репродуктивний, частково-пошуковий, тренувальний, пояснювально-демонстраційний, проблемно-орієнтований підходи тощо. Використання цих методів дозволяє формувати у студентів здатність самостійно та вільно застосовувати різні компетентності, які вони отримують під час навчання. До форм навчання відносять навчальні заняття, самостійну роботу, практичну підготовку, науково-дослідну роботу та контрольні заходи. З формами навчання та переліком програмних цілей та ПРН здобувачі можуть вільно ознайомитися у силабусах основних

(<http://www.csbc.edu.ua/student.php?student=13>) та вибіркового (<http://www.csbc.edu.ua/student.php?student=14>) ОК. Під час зустрічі зі здобувачами освіти вони підтвердили, що з даною інформацією мають змогу ознайомитися також на навчальному порталі Moodle. У кожному семестрі здобувачі повинні вивчати по 1 загальній та по 1 фаховій вибірковій дисципліні. Процедура вибору дисциплін відбувається через гугл-форму. У випадку, якщо не набирається необхідна кількість студентів для вивчення вибіркової дисципліни, здобувачі повторно переобирають дисципліни. Студентоцентричний підхід також підтверджується тим, що здобувачі мають змогу вносити свої пропозиції у коригування змісту навчальних дисциплін. На зустрічах з НПП та здобувачами було підтверджено, що НПП постійно вдосконалюють зміст своїх ОК в залежності від побажань, які надають студенти щодо цього. Принципи академічної свободи за даною ОП різноманітні. Для здобувачів, які знаходяться за кордоном і не мають змоги навчатися очно, відбуваються дистанційні консультації щодо опанування ними навчального матеріалу (зараз на першому курсі з здобувача, які навчаються з за кордону). Працевлаштовані здобувачі освіти мають змогу навчатися за індивідуальним планом (на другому курсі таких 11 студентів).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На першій парі з кожної дисципліни до здобувача доводиться інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання. Це було підтверджено здобувачами під час зустрічі. Крім того, вся необхідна інформація також зазначена у силабусах до ОК (наприклад, <https://office.naqa.gov.ua/7c8a2011-9c20-4dd3-9205-3a7c43b269d1>; <https://office.naqa.gov.ua/1e2e3177-51a0-4c31-aeda-565ec3752a34>). Результати поточного контролю, індивідуальних завдань, модульних контрольних робіт та іспитів також відображаються на навчальному порталі Moodle, доступ до якого мають всі здобувачі через особистий логін та пароль. Графік навчального процесу (https://drive.google.com/file/d/13xST89rG6Ric_R8evMPioS8ovoqjSpaG/view) та розклад занять (<http://78.137.2.119:1919/m72/mod/forum/discuss.php?d=11&lang=ua>) також доступний для всіх учасників освітнього процесу. Проаналізувавши кількісне та змістовне наповнення силабусів, а також за результатами зустрічей з різними фокус-групами, ЕГ дійшла висновку, що всі учасники освітнього процесу обізнані щодо цілей, змісту, ПРН та критеріїв оцінювання і володіють інформацією про доступність та розміщення інформації щодо описів дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час навчання здобувачі вищої освіти мають змогу також долучитися до різних соціальних, волонтерських та наукових проєктів. Так, наприклад, директор компанії TRIARE Малий Антон зазначив, що здобувачі даної ОП приймали активну участь у розробці програмного комплексу «IPS індивідуальний план студента»; інспектор відділу протидії кіберзлочинам в Черкаській області ДКП НПУ Паншутін Олег зазначив, що здобувачі разом з НПП долучалися також до розробки програмного продукту «Antispam Bot»; керівник Черкаського ІТ-кластеру Негода Анастасія відмітила, що здобувачі освіти постійно в якості залучаються до волонтерського проєкту «IT Kids», де вони виступають у якості викладачів з програмування для школярів. Крім того, згідно з додатковими документами, наданими гарантом ОП, здобувачі постійно приймають участь у Студентській науково-практичній конференції «Тенденції розвитку ІТ-технологій в Україні» (http://www.csbc.edu.ua/full_news.php?news=1911). Студентка першого курсу Лагода Лілія також активно співпрацює з науковим керівником щодо написання наукових статей у фахових журналах. Відповідно до навчального плану здобувачі у другому семестрі проходять технологічну практику, а у четвертому - переддипломну. Обидві практики реалізуються на підприємствах, де здобувачі мають змогу дослідити специфіку праці та програмних продуктів, над якими працює те чи інше підприємство. ЕГ пересвідчилася в тому, що ЗВО постійно забезпечує поєднання навчання і досліджень. Це було також підтверджено під час зустрічі зі здобувачами.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі за ОК «Комп'ютерна інженерія» тісно співпрацюють з представниками ІТ підприємств та державних установ регіону. З огляду на цю співпрацю щороку оновлюється зміст ОК відповідно до тенденцій сьогодення. Так, за сприянням відділу протидії кіберзлочинам в Черкаській області ДКП НПУ були розроблені вибіркові компоненти «Вступ до кібербезпеки» та «Кібербезпека», де впроваджуються результати наукових публікацій к.т.н., доцента Захарової М.В. Крім того, на зустрічах з різними фокус-групами, ЕГ дізналася, що викладачі постійно комунікують з працевлаштованими здобувачами освіти щодо нових тенденцій та сучасних практик у відповідній галузі. Це дає змогу внести зміни у зміст ОК щодо мови програмування, яку необхідно опанувати або приділити увагу певним модулям більш суттєво. Також результати наукового дослідження за темою «Теоретичні та методологічні основи, інструментальні засоби створення та використання інформаційних технологій», (номер державної реєстрації роботи: 0121U113384) впроваджуються в освітній процес з дисциплін «Основи інженерії даних та знань» та «Комп'ютерна логіка». А результати наукової роботи «Фінансово-облікове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання» (Державний реєстраційний номер: 0121U112047), де науковим керівником є к.е.н. Здір В.А., впроваджуються в ОК

“Економічна теорія”. В цілому ЕГ пересвідчилася, що викладачі постійно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО є невід'ємною частиною Стратегії розвитку Черкаського державного бізнес-коледжу на період до 2027 р. (<http://www.csbc.edu.ua/documents/about/strategiya.pdf>) та регулюється Положенням про академічну мобільність студентів Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://www.csbc.edu.ua/documents/student/ac5.pdf>). Під час зустрічі з різними фокус-групами було підтверджено, що всі учасники учбового процесу мають всю необхідну інформацію щодо участі у програмах академічної мобільності. Так, керівник відділу кар'єрного розвитку та академічної мобільності Залозна Т.Г. підтвердила, що здобувачі Азімук Нікіта та Задорожній Едуард вчилися один семестр за програмою академічної мобільності в ISMA University (м. Рига, Латвія). Гарант ОП Хотунов В.І. проходив стажування в ISMA University у 2018 та 2023 роках за програмою “Information and telecommunication technologies”. ЕГ зазначила, що унікальним досвідом за даною ОП є також те, що до викладання дисциплін залучаються іноземні фахівці-практики. Так, у рамках вибіркового ОК “English for Career Development” у цьому семестрі читається вузькоспеціалізований курс для даної ОП “Introduction to Deep Learning”. Викладачем даного курсу є старший науковий співробітник в ІТ-компанії «Меловін Фекторі ЛТД» (Південна Корея) Метью Вебстер. Здобувачі підтвердили зацікавленість у вивченні даної дисципліни і задоволені тим, що їм викладають іноземні спеціалісти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЕГ вважає, що сильними сторонами за Критерієм 4 є: - зміст ОК постійно оновлюється в залежності від побажань здобувачів. Особливу увагу приділяють побажанням саме працевлаштованих здобувачів, які володіють тенденціями сучасного ринку праці; - здобувачі та НПП постійно беруть участь у різних соціальних, волонтерських та наукових проєктах, що дає змогу підвищувати їх професійний рівень та soft-skills; - до викладання дисциплін залучаються іноземні фахівці-практики, що є унікальним для даної ОП; - ЗВО проводить потужну роботу щодо залучення НПП та здобувачів щодо проходження навчання та стажування за програмами академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 4 не виявлено. ЕГ рекомендує більш активно використовувати наукові розробки викладачів для оновлення змісту ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Критерій 4 має повну відповідність щодо форм і методів навчання за ОП. ЕГ дійшла висновку, що форми і методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей та ПРН за даною ОП; здобувачі освіти володіють всією необхідною інформацією щодо порядку та критеріїв оцінювання за кожною окремою ОК; ЗВО постійно поєднує навчання та дослідження під час реалізації ОП; інтернаціоналізація ЗВО на високому рівні. Враховуючи вищезазначене та відсутність недоліків та слабких сторін, експертна група вважає, що в цілому ОП за Критерієм 4 відповідає рівню А.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентуються Положенням про проведення семестрового контролю та атестації студентів (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/30.pdf>), Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у Черкаському державному бізнес-коледжі (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/otcenka_1.pdf) та Положенням про організацію освітнього процесу у Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>). Критерії оцінювання за кожною ОК наведено у силабусах, є чіткими та зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачів за кожною окремою ОК. Здобувачі підтвердили, що їх ознайомлюють з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання на першій парі з кожної ОК. Крім того, дана інформація наявна також у навчальному порталі Moodle, де також розташований електронний журнал оцінок і здобувачі мають змогу бачити і контролювати виставлені їм бали. Видами контролю за ОП є поточний та семестровий контроль. В якості семестрового контролю може бути залік чи екзамен. Якщо в якості семестрового контролю використовується залік, то здобувач отримує оцінку за дисципліну як сумарну оцінку за поточний контроль за даною ОК. Якщо дисципліна повинна закінчуватися екзаменом, то до сумарної оцінки за поточний контроль додається також оцінка за екзамен. Максимальна кількість балів за дисципліну - 100. У навчальному порталі Moodle до кожної ОК, результатом опанування якої є екзамен, наведено питання до екзамену та приклад білету для того, щоб здобувачі мали змогу підготуватися. ЕГ пересвідчилася, що здобувачі проінформовані щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, розуміють їх суть та значення. Всю інформацію вони отримують вчасно.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно зі стандартом вищої освіти для спеціальності 123 “Комп’ютерна інженерія” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/123-kompyuterna-inzheneriya.pdf>), формою атестації здобувачів повинен бути публічний захист кваліфікаційної роботи. У навчальному плані даної ОП передбачений захист кваліфікаційної роботи. Керівниками кваліфікаційних робіт здобувачів виступають НПП, які мають науковий ступінь та / або вчене звання і кваліфіковані у відповідній тематиці. Вимоги до атестації здобувачів наведено у Положенні про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/060622.pdf>). ЗВО забезпечує перевірку кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою платформи Unicheck. Перевірка здійснюється згідно з Порядком перевірки на плагіат академічних та наукових текстів Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/020621.pdf>). Згідно з даним порядком, встановлений відсоток унікальності кваліфікаційної роботи - понад 60 %. Кожен здобувач повинен передати свій рукопис до бібліотеки, де відповідальний перевіряє роботи на плагіат. Звіти з перевірки на плагіат надаються випусковій кафедрі, яка на основі наданої інформації приймає рішення щодо допуску здобувача до захисту кваліфікаційної роботи. У випадку перевищення відсотку плагіату, здобувачу надається шанс у стислі терміни переробити роботу і подати її на перевірку ще раз. Публічний захист кваліфікаційної роботи відбувається перед комісією, яка складається з кваліфікованих НПП та професіоналів-практиків з даної спеціальності.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Вони є доступними для всіх учасників навчального процесу та забезпечують об’єктивність екзаменаторів. Крім вже зазначених у п. 4.1 положень, які регламентують форми та критерії оцінювання за кожною ОК, у ЗВО також діє ряд документів, які регламентують поновлення, відрахування чи повторне вивчення дисциплін: Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення в Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://csbc.edu.ua/documents/news/090323.pdf>) та Положення про порядок повторного вивчення дисциплін у Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://csbc.edu.ua/documents/news/010323.pdf>). Оцінювання знань здобувачів відбувається під час проведення поточного та семестрового контролю. Поточний контроль здійснюється під час виконання аудиторних та індивідуальних завдань. Критерії оцінювання по кожному виду завдань чіткі і зрозумілі, наведені у силабусах до кожної ОК та у навчальному порталі Moodle. Здобувачі, які отримали оцінку F чи Fx за певну ОК мають змогу вивчити її повторно. Під час зустрічі зі здобувачами вони підтвердили, що мають всю необхідну інформацію щодо правил проведення контрольних заходів та процедур оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі підтвердили, що випадків конфліктних ситуацій під час виставлення оцінок з контрольних заходів не було, проте були ситуації, коли вони казали, що хочуть отримати вищий бал за дисципліну і за правильні відповіді на додаткові питання мали змогу отримати вищу оцінку.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО затверджено ряд документів щодо дотримання академічної доброчесності: Кодекс академічної доброчесності (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/18112022.pdf>), Етичний кодекс Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/35.pdf>) та Положення про комісію з питань академічної доброчесності (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/181120220.pdf>). Крім того, всі наукові, кваліфікаційні та курсові роботи НПП і здобувачів проходять обов'язкову перевірку їх на плагіат згідно з Порядком перевірки на плагіат академічних та наукових текстів Черкаського державного бізнес-коледжу. Згідно з зазначеним Порядком, унікальність авторефератів, дисертацій, монографій та наукових статей повинна бути не менша 80%, а курсових та кваліфікаційних робіт здобувачів - не менше 60%. У Кодексі академічної доброчесності чітко прописані які дії можуть бути застосовані для НПП та здобувачів, у чиїх роботах буде визначено плагіат - вони корелюються від попередження до відрахування або звільнення з ЗВО. ЕГ визначила, що викладачі безпосередньо перед написанням курсових чи кваліфікаційних робіт проводять консультування здобувачів щодо запобігання плагіату. Проте у ЗВО не проводяться майстер-класи чи відкриті лекції щодо процедур дотримання академічної доброчесності в цілому.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В якості позитивних практик у контексті Критерію 5 необхідно відмітити: перевірка на плагіат курсових та кваліфікаційних робіт проводиться безпосередньо співробітниками бібліотеки, після чого звіт щодо унікальності робіт передається на кафедри. Це викликає упевненість викладачів, які викладають за даною ОП та можуть впливати на результати оцінювання робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До недоліків у контексті Критерію 5 слід віднести те, що ЗВО приділяє велику увагу виключно перевірці робіт на плагіат, проте не проводить заходів щодо популяризації академічної доброчесності. ЕГ рекомендує проводити майстер-класи чи відкриті лекції щодо процедур дотримання академічної доброчесності в цілому.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими за кожною ОК. Правила проведення контрольних заходів є чіткими та доносяться до здобувачів через силабуси та навчальний портал. Форма атестації здобувачів повністю відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 123 "Комп'ютерна інженерія" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ЕГ дійшла висновку, що за всіма підкритеріями, окрім підкритерію 5.4 ОП відповідає нормативно-правовому забезпеченню та сучасним практикам щодо форм контрольних заходів та оцінювання здобувачів. Через відносну несуттєвість виявлених недоліків щодо популяризації академічної доброчесності, ЕГ вважає, що в цілому ОП за Критерієм 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та / або професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей та ПРН, зазначених в ОП. Так, к.т.н. Бурмістров С.В., к.т.н. Васильчук Є.О., к.е.н. Здір В.А., к.п.н. Іванова І.В., к.т.н. Михайлюта С.Л., к.і.н. Куксенко С.І. відповідають за науковою спеціальністю; викладачі Рубан Г.Я., Боровик Т.М., Ходаковська О.О. відповідають за базовою освітою; д.т.н. Заболотній С.В., к.п.н. Хотунов В.І. відповідають ОК за науковими публікаціями. Крім того, НПП постійно підвищують свою кваліфікацію, що підтверджено великою кількістю сертифікатів, наданих гарантом під час запити ЕГ на додаткові документи. Треба також відмітити, що НПП мають змогу проходити підвищення кваліфікації не тільки на підприємствах та навчальних закладах України, а й також за програмами академічної мобільності. Так, гарант ОП Хотунов В.І. проходив стажування в ISMA University у 2018 та 2023 роках за програмою

“Information and telecommunication technologies”. НПП також є виконавцями НДР, зокрема “Теоретичні та методологічні основи, інструментальні засоби створення та використання інформаційних технологій”, (номер державної реєстрації роботи: 0121U113384) та «Фінансово -облікове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання» (Державний реєстраційний номер: 0121U112047), що також дозволяє забезпечити досягнення визначених цілей та ПРН за даною ОП. Під час зустрічі зі здобувачами, а також на основі опитування здобувачів (<http://www.csbc.edu.ua/documents/about/2021/27.pdf>), ЕГ пересвідчилася у тому, що учасники освітнього процесу цілком задоволені рівнем професіоналізму викладачів за даною ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО конкурсний добір викладачів регламентується Положенням про порядок обрання за конкурсом на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Черкаському державному бізнес-коледжі (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/1187.pdf>), Положенням про нормування видів робіт науково-педагогічних та педагогічних працівників та рейтингову систему оцінювання викладачів, кафедр (циклових комісій) і факультетів (відділень) Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://www.csbc.edu.ua/documents/teacher/080621.pdf>) та Правилами внутрішнього розпорядку Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/140422.pdf>). Представник відділу кадрів Оксамитна С.С. роз'яснила які документи подаються на конкурс, наголосила, що велику увагу приділяють відповідності п.30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Під час зустрічі з НПП ЕГ пересвідчилася, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП. Скарг щодо порушення процедур конкурсного добору НПП за даною ОП виявлено не було.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО постійно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. В рамках договорів, заключених між ЗВО та роботодавцями, здобувачі проходять технологічну та переддипломні практики на підприємствах. Представники роботодавців запрошують в якості членів комісій для публічного захисту кваліфікаційних робіт (Згідно з додатково наданими документами в якості члена комісії затверджено голову Черкаського ІТ кластера Негоду А.А.) Під час зустрічі зі стейкхолдерами, ЕГ пересвідчилася, що роботодавці охоче приймають собі на практику здобувачів даної ОП. Крім того вони підтвердили високий рівень знань та навичок студентів для проходження практик. Представники роботодавців вносять великий вклад у розвиток soft-skills у здобувачів через залучення останніх до своїх ініціатив та волонтерських проєктів. Здобувачі освіти залучені до розробки програмного комплексу «IPS індивідуальний план студента», програмного продукту “Antispam Bot”, а також виступають в якості викладачів з програмування для школярів у волонтерському проєкті “IT Kids”.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічей з гарантом та стейкхолдерами, ЕГ пересвідчилася, що представники роботодавців регулярно проводять майстер-класи та відкриті лекції для здобувачів вищої освіти (<https://docs.google.com/document/d/1q-e9KtSaaHiswT8ciLrbFJpqb4rUPmdmtplxFWS2mtQ/edit?usp=sharing>). Так, постійно проводяться зустрічі з головою Черкаського ІТ кластеру, представниками Відділу протидії кіберзлочинам в Черкаській області Департаменту кіберполіції Національної поліції України, ІТ-компанією Triare тощо. ЕГ також пересвідчилася, що ЗВО долучає професіоналів-практиків безпосередньо до аудиторних занять. Так, у даному семестрі здобувачі даної ОП опановують англomовний курс «Вступ до глибинного навчання» (Introduction to Deep Learning) у рамках вибіркового ОК “English for Career Development”. Викладачем даного курсу є старший науковий співробітник в ІТ-компанії «Меловін Фекторі ЛТД» (Південна Корея) Метью Вебстер.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО всіляко сприяє професійному розвитку викладачів. Для цього на постійній основі працюють курси з іноземної мови, запроваджено тренінг англійською мовою TRAIN THE TRAINER. Крім того, НПП мають доступ до мережевої академії CISCO, мають можливість безкоштовно публікувати наукові статті у журналах видавництва “Bentham Science Publisher”. У ЗВО широко розвинена також співпраця з іншими організаціями. НПП мають змогу як проводити практику на підприємствах ІТ-кластеру, що було зазначено під час зустрічі з роботодавцями, так і за програмами академічної мобільності в університетах Латвії. Згідно з Порядком підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://www.csbc.edu.ua/documents/teacher/99999.pdf>) НПП повинні проходити підвищення кваліфікації не рідше ніж 1 раз на 5 років. Згідно з документами, додатково наданими гарантом ОП, НПП, які забезпечують навчальний

процес, регулярно підвищують свою викладацьку майстерність. Так, Хотунов В.І. має сертифікати про підвищення кваліфікації чи стажування від ISMA University, Харківського авіаційного університету, Київського національного університету технологій та дизайну щодо розвитку його професійних компетентностей, а також сертифікати щодо проходження курсів академії Cisco. Заболотній С.В. закінчив курси CITI Program Course від Массачусетського технологічного університету, а також проходив курси на платформах Coursera та Prometheus. Іванова І.В. має велику кількість сертифікатів щодо підвищення педагогічної майстерності у викладанні іноземної мови. Захарова М.В. проходила стажування у Харківському авіаційному університеті, також має сертифікати щодо проходження курсів на платформах “Всеосвіта” та Prometheus. Загалом ЕГ пересвідчилася, що НПП мають можливості для свого професійного розвитку і ЗВО всіляко сприяє цьому через різні програми підвищення кваліфікації чи стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення НПП, проведення щорічного рейтингування викладачів. Засади щодо подібного стимулювання викладені у Статуті Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/statut.pdf>), Колективному договорі між адміністрацією та первинною організацією профспілки Черкаського державного бізнес-коледжу на 2023-2025 роки (<http://csbc.edu.ua/documents/news/agreement.pdf>), Положенні про проведення конкурсу “Премія ЧДБК” (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/29.pdf>). Під час зустрічей з адміністрацією та НПП ЕГ пересвідчилася, що ЗВО компенсує витрати на публікації статей у наукометричних базах даних, виплачує премії і компенсує витрати щодо захисту дисертацій. Крім того, НПП отримують всі положені законодавством України надбавки за наукову ступінь, вчене звання та науковий стаж.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До сильних сторін у контексті Критерію 6 слід віднести: - всі НПП, які викладають на даній ОП мають відповідну кваліфікацію за науковою спеціальністю, базовою освітою чи науковими статтями; - ЗВО залучає до викладання дисциплін професіоналів-практиків з різних країн світу. До позитивних практик у контексті Критерію 6 слід віднести: - залучення роботодавців до проведення майстер-класів та відкритих лекцій для здобувачів освіти; - постійне підвищення кваліфікації НПП на основі власних програм, а також через співпрацю з різними університетам України та Латвії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 6 виявлено не було. Співвідношення показників якості ОП за Критерієм 6 знаходяться у межах встановлених вимог.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Критерій 6 має повну відповідність щодо нормативно-правових вимог та забезпечення якості освітньої діяльності за ОП. Кваліфікація викладачів дозволяє їм забезпечити досягнення цілей та ПРН, визначених в ОП. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП. ЗВО активно залучає роботодавців та професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу. По жодному з підкритеріїв немає суттєвих системних недоліків. ЕГ вважає, що в цілому ОП за Критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відомості про матеріально-технічне забезпечення (МТЗ) оприлюднено на сайті ЗВО (<http://www.csbc.edu.ua/admin.php?about=8>). Експертній групі було надано відео-матеріали про МТЗ аудиторій, які використовуються на освітній програмі: лекційні (104 та 210), лабораторія інтернет-технологій (105), навчальна лабораторія програмування (200), лабораторія онлайн-навчання (207), лабораторія проектування програмного забезпечення (212), лабораторія комп'ютерної техніки (216), кабінет студентської ради (208). Усі аудиторії оснащені відповідним технологічним забезпеченням: лабораторії устатковані комп'ютерами з відповідним ліцензійним ПЗ, що було підтверджено гарантом ОП та здобувачами під час зустрічей та цілком відповідають визначеним потребам ОП; лекційні оснащені мультмедійними дошками, проекторами та принтерами для комфортного навчання та розраховані на кількість студентів, що навчаються на даній ОП. Проте ЕГ відмітила, що не вистачає устаткування для проведення практичних занять з устаткуванням. У здобувачів є можливість збирати певні схеми для індивідуальних завдань та курсових робіт тільки вдома, а потім приносити в університет та консультиватися з викладачами щодо його роботи. Проте на зустрічі з адміністрацією ЕГ було доведено, що зараз проводяться закупівлі обладнання для практичних занять. Здобувачі забезпечені гуртожитком, спортивним залом, майданчиком та бібліотекою. На зустрічі зі студентами було підтверджено про наявність Інтернет-центру з безкоштовним доступом до інтернету. Також було зазначено, що інтернет доступний у всіх корпусах відповідно. ЗВО забезпечує безкоштовний доступ до навчально-методичних матеріалів за допомогою платформи МУДЛ. Фінансування ЗВО здійснюється за рахунок державного бюджету на умовах регіонального замовлення (<http://www.csbc.edu.ua/finans.php?finans=1>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На території університету функціонує бібліотека з вільним доступом до паперових навчальних посібників, а також можливість користуватися навчально-методичними матеріалами. При зустрічі зі здобувачами було підтверджено про можливість користування ресурсами ЗВО у вільний від занять час на безкоштовній основі. На території університету забезпечений доступ до Internet за паролем, що повідомляється усім студентам. Окремо зазначено про забезпечення доступу до інтернету у сховищах. У гуртожитках забезпечення інтернетом також відбувається за рахунок ЗВО, але при цьому здобувачі вільні обирати та підписувати договори з іншими інтернет-провайдерами за свій кошт. Усю необхідну інформацію про навчальні заходи, розклад, положення стейкхолдери можуть ознайомитись на сайті (<http://www.csbc.edu.ua/index.php>), або у соцмережах Facebook (<https://www.facebook.com/kkiit.chsbc>) чи Telegram (https://t.me/kafedra_KI_IT). Доступ до розкладу також можливий за допомогою чат-боту в Telegrami (@chsbc_bot), але на момент проведення експертизи він не працював.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

При огляді матеріально-технічної бази експертною групою було встановлено, що аудиторії забезпечені пожежними сигналізаціями, устатковані вогнегасниками, наявні куточки з охорони праці. При зустрічі з академічним персоналом було підтверджено про інструктування здобувачів щодо правил поведінки у лабораторіях, техніку безпеки, алгоритм дій у екстрених випадках. Також здобувачами було повідомлено, що у разі виникнення певних потреб, вони завжди можуть звернутись до ЗВО напряму або за допомогою Студентського самоврядування. Крім того, в Коледжі створений інститут кураторів та соціальних педагогів за кожним з яких закріплені групи, проводиться моніторинг самопочуття студентів та психологічні тренінги. ЕГ не має підстав вважати освітнє середовище наявним на загрозу для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Підтримку освітнього, організаційного, інформаційного та консультативного характеру здобувачі отримують за допомогою комунікації з викладачами, кураторами груп. На зустрічі зі Студентським самоврядування також було зазначено, що вони систематично проводять зустрічі зі здобувачами освіти для обміну інформації. На сайті Коледжу у повному обсязі наданий доступ до всієї необхідної для навчання інформації. Також активно ведуться соціальні мережі (Telegram, Instagram, Facebook), де також проводиться інформування та комунікація зі здобувачами вищої освіти. Соціальну підтримку здобувачі отримують в рамках соціальної стипендії, яка призначається спеціальною комісією. Коледж також проводить додаткові заходи та акції для їх підтримки. Крім цього, студенти можуть звернутись до служби Психологічної допомоги, активно проводяться психологічні тренінги та моніторинг самопочуття студентів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Коледж має розроблений порядок “Порядок супроводу осіб з обмеженими можливостями та інших маломобільних груп студентства у Черкаському державному бізнес-коледжу” (<http://www.csbc.edu.ua/documents/about/2904211.pdf>) та затверджений студентським самоврядуванням. Також корпуси оснащені пандусами та вбиральними приміщеннями з урахуванням всіх потреб. Інформаційна підтримка здійснюється навчальним відділом у дистанційній формі, Наразі на ОП здобувачі зі особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час експертного візиту ЕГ переконалися, що здобувачі та працівники ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій та знають, алгоритм дій щодо їх врегулювання. У Коледжі також діють нормативні документи, які регулюють політику та процедури вирішення конфліктних ситуацій: Колективний договір (<http://csbc.edu.ua/documents/news/agreement.pdf>), Правила внутрішнього розпорядку ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/140422.pdf>), План заходів на протидію та запобігання булінгу в ЧДБК (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/110422_1.pdf), Порядок реагування на доведені випадки булінгу (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/110422_2.pdf), Порядок подання та розгляду заяв про випадок булінгу в ЧДБК (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/110422_3.pdf). Також у ЗВО є ряд антикорупційних заходів з якими можна ознайомитись на сайті (<http://csbc.edu.ua/admin.php?about=6>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До позитивних практик ОП за 7 критерієм можна віднести: - матеріально-технічне забезпечення відповідає потребам та обсягу ОП; - безкоштовний доступ до навчальних матеріалів, забезпечення здобувачів відповідним ліцензійним ПЗ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

До слабких сторін за Критерієм 7 слід віднести: - недостатня кількість устаткування для проведення занять з певних дисциплін. Здобувачі виключно працюють на програмному забезпеченні і не мають змоги познайомитися з роботою схем “живу”. ЕГ рекомендує звернути увагу не тільки на програмне забезпечення, але й на устаткування, яке необхідне для забезпечення освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО у повній мірі забезпечує всіх учасників освітнього процесу безкоштовним доступом до інформаційних та інфраструктурних ресурсів у вільний час. Аудиторії оснащені відповідним матеріально-технічним забезпеченням та є безпечними для здобувачів вищої освіти. Коледж проявляє активну інформаційну та соціальну підтримку, а також повністю забезпечує освітню та консультативну підтримку. ЗВО має чіткі правила для врегулювання конфліктів з якими ознайомлені усі учасники освітнього процесу. У достатній мірі забезпечено умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами, в закладі працює Психологічна служба, активно проводяться акції та заходи на соціальну підтримку. Через відносну несуттєвість визначеного недоліку, ЕГ вважає, що ОП за Критерієм 7 відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відбувається за наступними документами: «Порядок розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм» (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/1111.pdf>); «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у Черкаському державному бізнес-коледжі» (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/otcenka_1.pdf); «Положення про ЕНМКД» (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/32.pdf>). Завдяки систематичним анкетуванням здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми; відгукам та пропозиціям від роботодавців для реалізації освітніх компонентів, що є актуальними на ринку праці та зауваженнями інших стейкхолдерів щодо покращення ОП, моніторинг освітньої програми забезпечується належним чином, що було підтверджено ЕГ при зустрічі зі стейкхолдерами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відділом забезпечення якості вищої освіти щосеместрово проводяться опитування здобувачів вищої освіти, щодо пропозицій чи зауважень до ОП. Результати опитування розглядаються на Вченій раді ЧДБК, що було підтверджено на зустрічі зі Студентським самоврядуванням та академічним персоналом. Також при зустрічі зі здобувачами було зазначено, що студенти можуть висловлювати свої пропозиції до викладачів та адміністрації Коледжу. Крім цього, здобувачі обговорюють свої ідеї на систематичних зустрічах зі Студентським самоврядуванням.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено, що вони безпосередньо залучені до перегляду освітньої програми та надавали свої пропозиції для покращення, які були розглянуті та прийняті. Зокрема введення дисципліни "Вступ до програмування", що розглядає мову Python, оновлення курсу "QA" та "Автоматизації QA" з консультацією з боку роботодавців. Також щорічно проводяться профорієнтаційні лекції та воркшопи в рамках проєкту STUD_IT_OPEN (<https://www.itcluster.ck.ua/pr-category/lectures/>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Дана ОП ще не має випускників, проте варто зазначити, що у коледжі діє «Асоціація випускників» (<https://www.facebook.com/groups/327962397393180>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відділ внутрішнього забезпечення вищої освіти відповідає за моніторинг освітнього процесу та своєчасного реагування на виявлені недоліки ОП. Відділ працює відповідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у ЧДБК» та "Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у Черкаському державному бізнес-коледжі" (http://csbc.edu.ua/documents/about/zabespechennya_2.pdf). До того ж, навчально-науковий центр (ННЦ) проводить моніторинг матеріально-технічного забезпечення аудиторій на початку навчального року, після чого складають план оновлення на основі визначення побажань чи недоліків, які слід покращити чи змінити. Двічі на рік проводиться перегляд наповнення навчальних матеріалів у системі МУДЛ.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Здобувачі освітньої програми ознайомлені з Кодексом академічної доброчесності, дотримуються його при написанні контрольних заходів. Роботодавці ведуть активну участь у формуванні та вдосконаленні ОП відповідно до запитів ринку праці. Коледж веде міжнародну діяльність та співпрацює з іноземними ЗВО для обміну досвідом та запровадження новітніх практик. Щорічно агенти забезпечення якості освіти (Завідувачі кафедр та відділень) проводять моніторинг відповідності ліцензійним вимогам викладачів, займаються щорічними публікаціями науково-педагогічних працівників. ННЦ забезпечує проведення опитувань за якістю освітніх компонентів та оцінювання якості освітнього процесу серед здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група вважає, що позитивними практиками в контексті критерію 8 є: - активне залучення роботодавців до перегляду ОП; - систематичне проведення опитувань відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, щодо якості освіти та освітніх компонентів ОП серед здобувачів та оприлюднення отриманих результатів у відкритому доступі; - дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначених в ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін в межах критерію 8 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО чітко дотримується до відповідно встановлених ними процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Пропозиції щодо покращення ОП від здобувачів освіти беруться на розгляд Вченою радою. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти ОП сприяє досягненню поставлених цілей та результатів навчання; проводить систематичні опитування щодо якості освіти серед учасників освітнього процесу та миттєво реагує на зауваження. Експертна група вважає, що за Критерієм 8 ОП у повному обсязі відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО має внутрішній перелік документів якими регулюються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Такі як: Статут Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/statut.pdf>); Колективний договір Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/agreement.pdf>); Правила внутрішнього розпорядку ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/140422.pdf>); Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>); Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (<http://csbc.edu.ua/documents/news/010323.pdf>); Етичний кодекс Черкаського державного бізнес-коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/35.pdf>) та інші. Усі вони знаходяться у відкритому доступі на сайті коледжу у секції "Нормативні документи". ЕГ переконалась про дотримання правил встановленими Коледжем усіма учасниками освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті Коледжу у вільному доступі розміщена інформація про ОП (<http://csbc.edu.ua/programs.php>) з можливістю залишити повідомлення щодо зауважень та пропозиції для її покращення. Крім цього, адміністрація щосеместрово

проведе опитування серед студентів щодо зауважень до ОП викладаючи результати опитувань на сайті (<http://www.csbc.edu.ua/admin.php?about=7>) . На зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що їх пропозиції розглядаються та враховуються при коригуванні ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Коледж вчасно оприлюднює точну та достовірну інформацію про ОП на офіційному сайті (<http://csbc.edu.ua/programs.php>). Зацікавлені сторони можуть у повному обсязі ознайомитись з компонентами освітньої програми (<http://www.csbc.edu.ua/student.php?student=13>), системою оцінювання (<http://www.csbc.edu.ua/student.php?student=6>) та правилами вступу (<http://www.csbc.edu.ua/enrollee.php?enrollee=2>). Інформація є достатньою та зрозумілою, про що ЕГ пересвідчилася при зустрічі зі стейкхолдерами.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Експертна група вважає, що сильними сторонами в контексті критерію 9 є: - обсяг інформації на сайті Коледжа щодо вступу на ОП є достатнім для абітурієнтів; - чітко та зрозуміло визначені правила та обов'язки усіх учасників освітнього процесу; - студенти отримують інформацію через соціальні мережі та месенджери (Telegram, Instagram, Facebook та Youtube).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До недоліків за Критерієм 9 необхідно віднести: важке орієнтування на сайті, непрацюючий пошук на сайті, що заважає пошуку всієї необхідної інформації про навчальну програму зацікавленим сторонам. ЕГ рекомендує оновити сайт для зручного та орієнтовно-зрозумілого користування та налагодити пошукову систему сайта до початку вступної кампанії 2023 року.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО має чітко та зрозуміло прописані права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що регулюються переліком документів, які у вільному доступі розміщені на офіційному сайті Коледжу. Інформація щодо ОП, її цілі, очікувані результати навчання та компоненти, в повному обсязі задовільняють потреби зацікавлених сторін. Коледж вчасно та регулярно проводить заходи для забезпечення зворотного зв'язку зі стейкхолдерами при внесенні змін у освітню програму. Незважаючи на незначні недоліки, експертна група вважає, що ОП в повному обсязі відповідає Критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мартинюк Ганна Вадимівна

Члени експертної групи

Іванова Лілія Вікторівна

Швайко Валерія Костянтинівна